

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

IT-95-5/18-T
D12 - 1/67719 TER
10 January 2013

12/67719 TER

TR

Predmet br. IT-95-5/18-T

Datum: 23. oktobar 2012.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **23. oktobra 2012.**

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRIHVATANJE SVJEDOČENJA
VELIBORA OSTOJIĆA NA OSNOVU PRAVILA 92*quater***

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Dodijeljeni branilac

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu optuženog za prihvatanje svjedočenja Velibora Ostojića na osnovu pravila 92*quater*", podnijetom 10. avgusta 2012. godine. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Argumenti strana u postupku

1. Optuženi u Zahtjevu traži prihvatanje na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) (1) transkripta informativnog razgovora koji je Pretresno vijeće u predmetu *Tužilac protiv Krajišnika* obavilo s Veliborom Ostojićem 6. juna 2006. (dalje u tekstu: Svjedok; predmet *Krajišnik*; Informativni razgovor); i (2) transkripta ranijeg iskaza koji je Svjedok 3. i 4. jula 2006. dao u predmetu *Krajišnik* kao svjedok vijeća (dalje u tekstu: Transkript; zajedno: Predloženi dokazi).¹ Svjedok je bio ministar informisanja Republike Srpske (dalje u tekstu: RS) do kraja 1992. godine i obavljao rukovodeće dužnosti u izvršnom odboru Srpske demokratske stranke (dalje u tekstu: SDS) do 1995. godine.²

2. Optuženi iznosi argument da Predloženi dokazi zadovoljavaju kriterijume za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater* i da bi stoga trebalo da ih Vijeće uvrsti u spis.³ U tom pogledu, on iznosi argument da Svjedok nije dostupan za svjedočenje u ovom predmetu budući da je preminuo 24. jula 2009. godine.⁴ Optuženi nadalje tvrdi da su Predloženi dokazi dovoljno pouzdani za prihvatanje jer su Informativni razgovor obavili predstavnici Pretresnog vijeća u predmetu *Krajišnik* i jer je razgovor bilježen od riječi do riječi, dok Transkript sadrži iskaz Svjedoka dat pod zakletvom, sa svim procesnim garancijama, uključujući i priliku za unakrsno ispitivanje.⁵

3. Optuženi iznosi argument da su Predloženi dokazi relevantni i da posjeduju dokaznu vrijednost za ovaj predmet. Optuženi obrazlaže da Transkript, između ostalog,

¹ Zahtjev, par. 1.

² Transkript, T. 26633–26634; Informativni razgovor, str. 6–7.

³ Zahtjev, par. 5–7.

⁴ Zahtjev, par. 6, Dodatak A.

⁵ Zahtjev, par. 7.

(1) sadrži dokaze o tome da on i državni organi na početku rata nisu imali kontrolu nad licima koja su vršila kriminalne radnje;⁶ (2) protivrječi tvrdnji da je on odgovoran za inkriminisanu propagandu koju su prenosila sredstva javnog informisanja u RS;⁷ (3) dokumentira njegovu tvrdnju da je "stanovništvo bilo pokretano strahom od Muslimana, a ne njegovim političkim programom ili izjavama";⁸ (4) dokumentira njegovu tvrdnju da nije postojao "nikakav udruženi zločinački pothvat sa ciljem istjerivanja Muslimana iz područja pod srpskom kontrolom putem zločina";⁹ (5) potkrepljuje njegovu tvrdnju da "nije postojao nikakav plan lažne demonizacije Muslimana";¹⁰ i (6) opovrgava postojanje "koncentracijskih logora", kao i navode o zlostavljanju u njima.¹¹ Optuženi nadalje, u vezi s navodom o napadima na TV Sarajevo modifikovanim avionskim bombama, iznosi argument da Informativni razgovor sadrži dodatne dokaze koji mogu da potvrde da su bosanski Muslimani TV Sarajevo koristili za propagandne svrhe i da je ona zbog toga bila legitiman vojni cilj.¹² Najzad, optuženi napominje da ne traži prihvatanje ni jednog od povezanih dokaznih predmeta, ali da "ne bi bio protiv toga u slučaju da Pretresno vijeće želi uvrstiti u spis bilo kakve dokumente koje smatra neophodnim za razumijevanje ovog svjedočenja".¹³

4. Dana 24. avgusta 2012., Tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev optuženog za prihvatanje svjedočenja Velibora Ostojića na osnovu pravila 92*quater*, s Javnim dodatkom A i Povjerljivim dodatkom B" (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilaštvo se ne protivi prihvatanju Predloženih dokaza uz koje će se uvrstiti povezani dokazni predmeti za koje je ono utvrdilo da su neophodni i nedjeljivi dio svjedočenja, ali tvrdi da su Predloženi dokazi nepouzdani i da "zbog toga imaju malu ili nikakvu dokaznu vrijednost".¹⁴ Tužilaštvo napominje, prvo, da iako Predloženi dokazi tačno odražavaju ono što je Svjedok rekao, postoje drugi faktori s obzirom na koje treba da se ocijeni njihova pouzdanost, odnosno, između ostalog: (1) da li postoje i drugi dokazi koji se

⁶ Zahtjev, par. 9.

⁷ Zahtjev, par. 10.

⁸ Zahtjev, par. 11.

⁹ Zahtjev, par. 12.

¹⁰ Zahtjev, par. 13.

¹¹ Zahtjev, par. 14.

¹² Zahtjev, par. 16.

¹³ Zahtjev, fuznota 13.

¹⁴ Odgovor, par. 1, 17.

odnose na iste događaje koje je opisao Svjedok i (2) da li postoje očigledne nedosljednosti u njegovom svjedočenju.¹⁵

5. Prema argumentaciji tužilaštva, imajući u vidu rukovodeći položaj Svjedoka, Predloženi dokazi su odraz njegovog nastojanja da sebe i rukovodstvo bosanskih Srba distancira od organizovanih napora da se nesrbi uklone sa teritorija u Bosni i Hercegovini pod kontrolom bosanskih Srba.¹⁶ Tužilaštvo obrazlaže da bi Vijeće trebalo da prida malu ili nikakvu težinu onim aspektima Predloženih dokaza koji su nedosljedni u odnosu na savremene dokumente.¹⁷ Tužilaštvo ukazuje na neke od tih nedosljednosti, među kojima na (1) saznanja Svjedoka o postojanju Varijante A i B Uputstava;¹⁸ (2) njegovo prisustvovanje sastancima rukovodstva bosanskih Srba;¹⁹ (3) njegovo učestvovanje u politici SDS-a,²⁰ posebno u smislu rasprava o strateškim ciljevima SDS-a;²¹ (4) postojanje Savjeta ministara bosanskih Srba;²² (5) vladinu kontrolu nad organima javnog informisanja bosanskih Srba;²³ i (6) postojanje zatočeničkih objekata pod kontrolom bosanskih Srba.²⁴

6. Tužilaštvo je podnijelo listu 39 dokaznih predmeta za koje obrazlaže da su nedjeljiv dio svjedočenja i Vijeću neophodni za razumijevanje Predloženih dokaza.²⁵ Tužilaštvo napominje da je 18 od tih 39 dokumenata već uvršteno u spis u ovom predmetu i traži da se uz Predložene dokaze uvrsti i ostatak od 21 dokumenta, kao s njima povezani dokazni predmeti (dalje u tekstu: Zahtjev tužilaštva).²⁶ Tužilaštvo nadalje ukazuje na to da bi, ako se Predloženi dokazi uvrste, trebalo dati mogućnost da strane u

¹⁵ Odgovor, par. 2, gdje se citira "Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja KDZ297 (Miroslav Deronjić) na osnovu pravila 92quater", 23. mart 2010., par. 22.

¹⁶ Odgovor, par. 3.

¹⁷ Odgovor, par. 3.

¹⁸ Odgovor, par. 4.

¹⁹ Odgovor, par. 5–6.

²⁰ Odgovor, par. 7.

²¹ Odgovor, par. 12.

²² Odgovor, par. 8.

²³ Odgovor, par. 9.

²⁴ Odgovor, par. 10.

²⁵ Odgovor, par. 13.

²⁶ Odgovor, par. 14, dodaci A i B. Zahtjev tužilaštva da se, kao povezani dokazni predmeti uz Predložene dokaze u spis uvrsti sljedeći 21 dokument: 65ter-broj 05964, 65ter-broj 08476, ERN 0680-0499–0680-0511, 65ter-broj 01006, 65ter-broj 07590, ERN 0603-1002–0603-1006, ERN 0208-9692–0208-9697, V000-3125, V000-2734–V000-2734, 65ter-broj 11548, 65ter-broj 11549, 65ter-broj 11550, 65ter-broj 11551, 65ter-broj 11552, ERN 0045-6978–0045-6978, 65ter-broj 11290, 65ter-broj 01501, ERN M000-1686–M000-1686, ERN R030-8495–R030-8495, 65ter-broj 01506 (pod pečatom), ERN 0028-5548–0028-5549.

postupku direktno predlažu dokumente s kojima bi se Svjedok mogao suočiti u unakrsnom ispitivanju.²⁷ Kako obrazlaže tužilaštvo, to bi "pomoglo Vijeću prilikom ocjenjivanja pouzdanosti Transkripata [Predloženih dokaza] i određivanju odgovarajuće težine koja treba da im se prida, i kompenziralo eventualne negativne efekte nepostojanja mogućnosti da Svjedok bude unakrsno ispitana za potrebe ovog predmeta".²⁸

II. Mjerodavno pravo

7. Vijeće podsjeća da je Pretpretresno vijeće u ovom predmetu mjerodavno pravo citiralo u "Odluci po Zahtjevu tužioca za uvrštanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*", izdatoj 20. avgusta 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198).²⁹ Stoga se to izlaganje ovdje neće ponavljati. Dovoljno je da se ponovi da se dokazi pribavljeni putem svjedoka koji je postao nedostupan mogu predložiti za uvrštanje u pismenoj formi ako vijeće utvrdi: (i) da svjedok nije dostupan u smislu pravila 92*quater* (A), (ii) da je njegovo svjedočenje pouzdano, na osnovu okolnosti u kojima je izjava data i zabilježena, (iii) da je svjedočenje relevantno za postupak i da posjeduje dokaznu vrijednost i (iv) da dokazna vrijednost svjedočenja, koje može uključivati dokaze koji se odnose na djela i ponašanje optuženog, nije nadmašena potrebom da se obezbijedi pravično suđenje.³⁰

8. Vijeće takođe podsjeća da je Pretpretresno vijeće navelo neke od faktora u vezi s okolnostima u kojima su dokazi pribavljeni i zabilježeni, a koji mogu da se uzmu u obzir prilikom ocjenjivanja pouzdanosti Predloženih dokaza.³¹ Među tim faktorima navodi se sljedeće: (1) da li je pismena izjava dana pod zakletvom; (2) da li je svjedok izjavu potpisao i potvrdio istinitost njenog sadržaja; (3) da li je izjava data uz pomoć prevodioca ovlaštenog od strane Sekretarijata; i (4) da li je izjava bila predmet unakrsnog

²⁷ Odgovor, par. 16.

²⁸ Odgovor, par. 16.

²⁹ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 4–10.

³⁰ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 4–6; "Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja šesnaest svjedoka i s njima povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*", 30. novembar 2009., par. 6. V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, "Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*", 18. avgusta 2008., par. 30.

³¹ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

ispitivanja.³² Postoje još neki faktori koji takođe mogu da se razmotre, na primjer da li se dokazi odnose na događaje o kojima postoji i drugi dokazi, odnosno, da li postoji izrazite ili očigledne nedosljednosti u svjedočenju.³³ Čak i u slučaju odsustva jednog ili više tih pokazatelja pouzdanosti, Vijeće može, koristeći svoje diskreciono ovlaštenje, prihvati dokaze, a pitanje njihove pouzdanosti razmotriti "prilikom utvrđivanja odgovarajuće težine koju [im] treba pridati u sveukupnom razmatranju svih dokaza u predmetu".³⁴

9. Najzad, Vijeće podsjeća da strana u postupku, kada nudi dokaze na osnovu pravila 92bis, ter ili quater, može ponuditi i dokumente o kojima je svjedok govorio u svojoj pismenoj izjavi ili ranijem iskazu u sudnici.³⁵ Ti dokazni predmeti moraju biti "nedjeljivi i neophodni dio" iskaza, što znači da nije dovoljno da su bili samo pomenuti tokom davanja iskaza, nego su morali biti korišteni u okviru davanja iskaza i objašnjeni od strane svjedoka.³⁶ U slučaju da strana u postupku odluči da ne predloži takve prateće dokazne predmete, a da glavni dokazi zbog toga postanu nerazumljivi ili izgube na dokaznoj vrijednosti, Vijeće može odbiti uvrštavanje u spis takvih dokaza.³⁷

III. Diskusija

10. Vijeće preliminarno napominje da se uvjerilo u mjerodavnost informacije koju je dao optuženi, tj. da je Svjedok preminuo, dakle, da je nedostupan u smislu pravila 92quater (A)(i).³⁸

(a) Transkript

11. Vijeće prvo podsjeća na to da su, shodno pravilu 89 Pravilnika, relevantnost i dokazna vrijednost osnovni uslovi za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92quater. Nakon što je pregledalo Transkript, Vijeće se uvjerilo u njegovu relevantnost u pogledu

³² Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

³³ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

³⁴ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ198, par. 5.

³⁵ "Odluka po zahtjevu optuženog za prihvatanje ranijih svjedočenja Thomasa Hansena i Andrewa Knowlesa na osnovu pravila 92bis", 22. avgust 2012. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevu optuženog na osnovu pravila 92bis), par. 11.

³⁶ "Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića na osnovu pravila 92quater i za odobrenje za dodavanje dokaznih predmeta na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter", 9. januar 2012., par. 24. V. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, "Odluka po zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92quater", 21. april 2008., par. 65.

³⁷ Odluka po zahtjevu optuženog na osnovu pravila 92bis, par. 11. V. takođe "Odluka po zahtjevu optuženog za prihvatanje izjave Rajka Koprivice na osnovu pravila 92quater", 3. oktobar 2012., par. 17.

³⁸ Zahtjev, Dodatak A.

spornih pitanja u ovom predmetu, kao na primjer: (1) da li je optuženi imao kontrolu nad počiniteljima zločina 1992. godine; (2) da li je optuženi odgovoran za navodnu propagandu u sredstvima javnog informisanja u RS; (3) da li je politički program optuženog izazivao strah među stanovništvom; (4) da li je postojao plan demonizacije i protjerivanja nesrpskog stanovništva; i (5) da li je u inkriminisanim zatočeničkim logorima pod kontrolom bosanskih Srba postojalo zlostavljanje. Vijeće napominje – iako su neki dijelovi Transkripta relevantni tek marginalno – da se uvjerilo da je, za potrebe prihvatanja dokaza na osnovu pravila 92*quater*, tematika Transkripta dovoljno relevantna za ovaj postupak.

12. Vijeće podsjeća da se ocjena da dokazi posjeduju dokaznu vrijednost u smislu pravila 92*quater* može donijeti samo ako su dokazi pouzdani *prima facie*.³⁹ Dakle, ocjena o tome da li dokazi ispunjavaju ovaj uslov stvar je isključivo diskrecione ocjene Vijeća s obzirom na osnovu okolnosti u kojima je svjedočenje Svjedoka dato i zabilježeno.⁴⁰ Vijeće napominje da je Svjedok prije svoje smrti dao iskaz kao svjedok vijeća u predmetu *Krajišnik* i bio podvrgnut ispitivanju od strane Pretresnog vijeća, kao i unakrsnom ispitivanju od strane i tužilaštva i odbrane u tom predmetu. Nakon što je pregledalo Transkript u cijelosti, Vijeće konstatuje da se to svjedočenje odvijalo u propisanim uslovima koji se primjenjuju u sudskom postupku, odnosno, da je iskaz dat pod zakletvom i uz pomoć prevodioca ovlaštenog od strane Sekretarijata i da je provjeren putem unakrsnog ispitivanja. S obzirom na to, Vijeće se uvjerilo da način na koji je svjedočenje Svjedoka pribavljeni i zabilježeno sadrži pokazatelje pouzdanosti dovoljne za njegovo prihvatanje.

13. Još preostaje da Vijeće ocijeni da li postoje nedosljednosti unutar Transkripta i nedosljednosti između Transkripta i drugih dokumenata o kojima se u njemu govori, a koje pouzdanost ili dokaznu vrijednost Transkripta umanjuju do te mjere da bi trebalo da Vijeće odbije njegovo prihvatanje. Razmotrivši argumente tužilaštva i pregledavši

³⁹ V. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, "Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka vještaka", 30. januar 2008., par. 22.

⁴⁰ "Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštanje u spis svjedočenja KDZ172 (Milana Babića) na osnovu pravila 92*quater*, 13. april 2010., (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Babićem), par. 25. V. takođe *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.16, "Odluka po interlokutornoj žalbi Jadranka Prlića na Odluku po zahtjevu Prlićeve odbrane za preispitivanje Odluke u vezi s prihvatanjem dokumentarnih dokaza", 3. novembar 2009., par. 27.

Transkript, Vijeće konstatiše da, uprkos znatnom stepenu evazivnosti Svjedoka⁴¹ i bez obzira na neke nedosljednosti u iskazu,⁴² pouzdanost Transkripta nije umanjena do mjere da bi se njegovo prihvatanje moralno odbiti. Dakle, Vijeće se uvjerilo da je Transkript dovoljno pouzdan da se uvrsti u spis na osnovu pravila 92*quater*. Eventualne nedosljednosti unutar Transkripta su faktori koje će Vijeće razmotriti kad bude ocjenjivalo odgovarajuću težinu koja treba da mu se prida u kontekstu sveukupnih dokaza, no one nisu prepreka za njegovo prihvatanje u ovoj fazi.

14. Najzad, Vijeće napominje da Transkript na tri mesta sadrži dijelove iskaza date na zatvorenoj sjednici.⁴³ Transkript će stoga biti uvršten pod pečatom, a optuženi je dužan da podnese i javnu redigovanu verziju Transkripta.

(b) Informativni razgovor

15. Vijeće će sada analizirati Informativni razgovor. Razmatrajući relevantnost i dokaznu vrijednost Informativnog razgovora, Vijeće prvo napominje da optuženi navodi da se prihvatanje Informativnog razgovora traži zbog toga što on sadrži dodatne informacije koje po njegovom mišljenju nadopunjavaju Transkript, odnosno, informacije o tome da su bosanski Muslimani koristili TV Sarajevo u propagandne svrhe.⁴⁴ Međutim, Vijeće je mišljenja da je argumentacija optuženog u vezi s Informativnim razgovorom u ovom kontekstu ograničenog značenja i uopštena, tako da ne smatra da je ona stvarno pertinentna za pitanje zbog kojeg optuženi Informativni razgovor predlaže za uvrštavanje, odnosno za dokazivanje da je TV Sarajevo bila legitimni vojni cilj koji je, prema navodima, bio napadnut modifikovanim avionskim bombama.⁴⁵ Nadalje, Vijeće smatra da se Informativni razgovor uglavnom svodi na ponavljanje iskaza Svjedoka sadržanog u Transkriptu,⁴⁶ preciznije, da je dio svjedočenja u vezi s korištenjem sredstava javnog

⁴¹ V. npr. Transkript, T. 26659, 26669, 26676.

⁴² V. npr. Transkript, T. 26642, 26651, 26662, 26679, 26700, 26702, 26745, 26747, 26749.

⁴³ V. Transkript, T. 26603–26609 (poluzatvorena sjednica), T. 26704–26707 (poluzatvorena sjednica), T. 26735–26737 (poluzatvorena sjednica).

⁴⁴ V. Zahtjev, par. 16.

⁴⁵ Vijeće napominje da Svjedok u Informativnom razgovoru nije govorio o granatiranju TV Sarajevo 28. juna 1995., kako optuženi navodi u paragrafu 16 Zahtjeva. Svjedok je zapravo izjavio da je TV Sarajevo došla pod kontrolu Muslimana sredinom 1991. godine i da je njena programska politika bila antidemokratska, antijugoslovenska i antisrpska, te time neprofesionalna jer nije bila objektivna. V. Informativni razgovor, str. 30.

⁴⁶ V. npr. Informativni razgovor, str. 3 (gdje Svjedok govori o Savjetu ministara i tvrdi da je to bila samo ideja na papiru) i Transkript, T. 26640 (gdje Svjedok takođe izjavljuje da Savjet ministara nije postojao); Informativni razgovor,

informisanja za propagandne svrhe od strane bosanskih Muslimana sadržan i u Transkriptu, u kom se o tome detaljno govori.⁴⁷

16. Vijeće podsjeća na to da je granatiranje TV Sarajevo 28. juna 1995. godine – incident br. G17 iz priloga Optužnici – uklonjen iz Optužnice u ovom predmetu,⁴⁸ kao i na svoje ranije načelne odluke da se o incidentima ili događajima koji su uklonjeni iz Optužnice neće izvoditi detaljni dokazi jer oni više nisu relevantni za ovaj predmet.⁴⁹ Stoga, čak i da utvrди da veći dio Informativnog razgovora ne sadrži ponavljanje svjedočenja sadržanog u Transkriptu i da je on, kako tvrdi optuženi, relevantan za granatiranje TV Sarajevo, Vijeće je mišljenja da svjedočenje koje se odnosi na incident koji je uklonjen iz priloga Optužnice nepotrebno jer je prestalo biti pertinentno za ovaj predmet. Dakle, za potrebe prihvatanja na osnovu pravila 92*quater*, Vijeće se nije uvjerilo da je Informativni razgovor dovoljno relevantan i da posjeduje dovoljnu dokaznu vrijednost.

(c) Povezani dokazni predmeti

17. Vijeće podsjeća da optuženi u Zahtjevu nije zatražio prihvatanje nikakvih povezanih dokaznih predmeta koji bi trebali da se uvrste u spis kao popratnja Predloženim dokazima, ali da je tužilaštvo u Odgovoru podnijelo tabelu koja sadrži 39 stavaka za koje se tvrdi da su nedjeljiv i neophodan dio Predloženih dokaza, s tim da je 18 njih već uvršteno u dokaze u ovom predmetu, a preostalih 21 zadovoljava kriterijume za uvrštanje.

str. 23, 34, 36 (gdje Svjedok kaže da su sredstva javnog informisanja u RS imala nezavisne izvore i da nisu bila pod vladinom kontrolom) i Transkript, T. 26697–26698 (gdje Svjedok takođe izjavljuje da su sredstva javnog informisanja imala izvore koji su bili slobodni u odnosu na vladu zato što je tako nalagao zakon); Informativni razgovor, str. 45 (gdje Svjedok kaže da nikad nije bio ni u jednom zatočeničkom objektu) i Transkript, T. 26676–26677, 26679–26680, 26716–26718 (gdje Svjedok takođe izjavljuje da nikad nije bio ni u jednom zatočeničkom logoru i da takvi logori nisu postojali).

⁴⁷ V. npr. Transkript, T. 26699 (gdje je Svjedok izjavio da "mediji u Bosni i Hercegovini nisu na objektivan i profesionalan način izražavali stav srpskog naroda u Bosni i Hercegovini", i T. 26700 (gdje je Svjedok izjavio da su "mediji u Bosni i Hercegovini 1991. i 1992. /.../ bili neobjektivni, pristrasni, neprofesionalni u vezi sa nacionalnim pitanjima sva tri naroda u Bosni i Hercegovini. I posebno su bili neprofesionalni i neobjektivni kada je bio u pitanju srpski narod"), i Informativni razgovor, str. 29-30 (gdje je Svjedok izjavio da je Radio-televizija Sarajevo (dalje u tekstu: RTVSA) bila pod kontrolom Muslimana i da je njena uređivačka politika bila antidemokratska, antijugoslovenska, antisrpska i neprofesionalna).

⁴⁸ Incident granatiranja br. G17 uklonjen je iz priloga optužnice 8. oktobra 2009. godine. V. "Odluka o primjeni pravila 73bis", 8. oktobar 2009. godine.

⁴⁹ Odluka po zahtjevu optuženog na osnovu pravila 92bis Zahtjev, par. 6.

18. Što se tiče pomenutog ostatka od 21 povezanog dokaznog predmeta koje predlaže tužilaštvo, Vijeće prvo napominje da su dva od njih, dokumenti koji na spisku na osnovu pravila 65ter nose brojeve 05964 i 08476, Svjedoku bili pokazani u okviru Informativnog razgovora, ali ne i tokom davanja iskaza sadržanog u Transkriptu. Budući da je odbilo prihvatanje Informativnog razgovora, Vijeće neće razmatrati prihvatanje ni ta dva dokumenta.

19. Što se tiče preostalih 19 stavki, Vijeće konstatiše da samo jedan dokument zadovoljava kriterijum nedjeljivog i neophodnog dijela Transkripta – dokument čija engleska verzija nosi ERN-broj 0680-0499–0680-0511, tj. pismena izjava koju su pravni saradnici Vijeća u predmetu *Krajišnik* sastavili nakon informativnog razgovora koji je to vijeće obavilo sa Svjedokom (dalje u tekstu: Pismena izjava Svjedoka). Vijeće prije svega napominje da je Pismena izjava Svjedoka ponuđena na uvrštavanje kao pismena izjava na osnovu pravila 89(F) u predmetu *Krajišnik* i da je zbog toga bitna za razumijevanje svjedočenja Svjedoka sadržanog u Transkriptu. Vijeće nadalje napominje da na mnogim mjestima u Transkriptu Pismenu izjavu Svjedoka pominju kako (1) Svjedok, za potrebe ispravljanja svjedočenja koje je ušlo u spis, tako i (2) Pretresno vijeće iz predmeta *Krajišnik*, za potrebe rezimiranja iskaza Svjedoka,⁵⁰ zbog čega taj dio Transkripta bez Pismene izjave Svjedoka postaje nerazumljiv i gubi na dokaznoj vrijednosti. Vijeće prvo želi da obje strane u postupku podsjeti na to koliko je važno da sve stavke koje su ponuđene za prihvatanje budu dostupne u *e-courtu* i ponavlja da je strana koja predlaže prihvatanje, u ovom slučaju optuženi, dužna da identificuje povezane dokazne predmete predviđene za prihvatanje uz dokaze koji se predlažu na osnovu pravila 92bis, ter i quater. U ovom konkretnom slučaju, Pismena izjava Svjedoka nije unijeta *e-court* tako da je Vijeće, kako bi moglo da riješi po Zahtjevu, moralo da se sāmo snalazi ne bi li je pronašlo. Bez obzira na ove napomene, budući da je Pismena izjava Svjedoka bitna za Transkript kao dio tadašnjeg postupka po pravilu 89(F) i Vijeću apsolutno neophodna za razumijevanje Transkripta, Vijeće konstatiše da je u interesu pravde da se ona, izuzetno, uvrsti u spis kao povezani dokazni predmet uz Transkript, uprkos tome što je optuženi nije predložio.

⁵⁰ V. Transkript, T. 26610–26637.

20. Što se tiče preostalih 18 stavaka koje je tužilaštvo predložilo kao povezane dokazne predmete uz Transkript,⁵¹ Vijeće konstataže da ni jedan od tih dokumenata ne zadovoljava kriterijum neophodnog i nedjeljivog dijela Transkripta. Naime, tih 18 preostalih dokumenata (1) bili su nakratko pokazani Svjedoku; (2) strane u postupku i/ili Vijeće u predmetu *Krajišnik* su te dokumente citirali ili detaljno opisali u zapisniku sadržanom u Transkriptu; i (3) Svjedok je te dokumente koliko-toliko prokomentarisao. Međutim, važnije je to da Vijeće smatra da je Transkript dovoljno razumljiv i bez tih preostalih 18 dokumenata koje tužilaštvo predlaže za prihvatanje u Odgovoru, tako da ih zbog toga neće uvrstiti u dokaze.

⁵¹ V. 65ter-broj 01006, 65ter-broj 07590, ERN 0603-1002-0603-1006, ERN 0208-9692-0208-9697, V000-3125, V000-2734-V000-2734, 65ter-broj 11548, 65ter-broj 11549, 65ter-broj 11550, 65ter-broj 11551, 65ter-broj 11552, ERN 0045-6978-0045-6978, 65ter-broj 11290, 65ter-broj 01501, ERN M000-1686-M000-1686, ERN R030-8495-R030-8495, 65ter-broj 01506 (pod pečatom), ERN 0028-5548-0028-5549.

IV. Dispozitiv

21. U skladu s prethodno rečenim, na osnovu pravila 54, 89 i 92*quater* Pravilnika, Vijeće ovim djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev i Zahtjev tužilaštva i:

- (i) **UVRŠTAVA** u dokaze Transkript, pod pečatom;
- (ii) **NALAŽE** optuženom da unese javnu redigovanu verziju Transkripta;
- (iii) **NALAŽE** optuženom da unese Pismenu izjavu Svjedoka u sistem *e-court*;
- (iv) **MOLI** Sekretarijat da Transkriptu, javnoj redigovanoj verziji Transkripta i Pismenoj izjavi Svjedoka dodijeli brojeve dokaznog predmeta; i
- (v) **ODBIJA** Zahtjev i Zahtjev tužilaštva u svim ostalim pogledima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 23. oktobra 2012.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]